

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СПАССКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СПАС
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«01» 03 2022 ел

Болгар ш.

КАРАР

№ 160

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Президентының «Мәгариф һәм фән өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында» 2021 елның 7 маендагы 599 номерлы Указы нигезләмәләрен гамәлгә ашыру максатларында һәм «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2021 елның 29 декабрэндәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә бала хокукларының төп гарантияләре турында» 1998 елның 24 июлендәге 124-ФЗ номерлы федераль законнарга таянып, мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген тәмин итү өлешендә Россия Мәгариф министрлыгының «Төп гомуми белем бирү программалары-мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында» 31.07.3648-20 номерлы боерыгы белән, «Балалар һәм яшьләргә тәрбияләү, укыту, ял итү һәм укыту оешмаларына санитар-эпидемиологик таләпләр» 2.4.3648-20 санитар кагыйдәләрен үтәүне тәмин итүгә бәйле рәвештә, Россия Мәгариф министрлыгының «Төп гомуми белем бирү программалары-мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында», Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының «Балалар һәм яшьләргә тәрбияләү, укыту, ял итү һәм укыту оешмаларына санитар-эпидемиологик таләпләр» 2.4.3648-20 санитария кагыйдәләрен раслау турында» 2020 елның 28 сентябрэндәге 28 нче карары белән расланган СанПин 2.3/2.4.3590-20, Россия Баш дәүләт санитар табибының 2020 елның 27 октябрэндәге 32 номерлы карары белән расланган «Халыкны жәмәгать туклануын оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләр» нигезендә Спас муниципаль районы башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

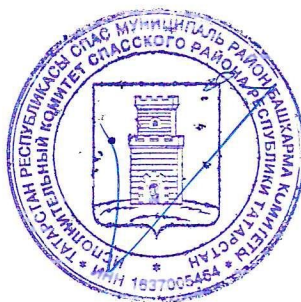
1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мөғариф оешмаларында балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турында Нигезләмәне (1-нче кушымта) расларга.

2. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының муниципаль мәктәпкәчә мөғариф оешмаларында балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2017 елның 1 мартындагы 114 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мөғълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Савиновның социаль мәсьәләләр буенча башкарма комитеты жетәкчесе урынбасары Е.В. Савиновка йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районының
Башкарма комитеты жетәкчесе

В.А.Осокин

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының муниципаль
мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә
ашыру өчен шартлар тудыру турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында (алга таба – муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмалары) балаларны карау һәм карау өчен шартлар тудыру тәртибен җайга сала.

1.2. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмалары аларның төп максаты буларак балаларны карау һәм карау (23 ст., 2 п., пп.1)

1.3. Балаларны карау һәм карау өчен, муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмалары балаларга туклану һәм хужалык-көнкүреш хезмәте күрсәтүне оештыру, аларның шәхси гигиена һәм көн режимы үтәлешен тәэмин итү буенча чаралар комплексын гамәлгә ашыралар (2 ст., 34 п.).

1.4. Чаралар комплексын тормышка ашыру өчен муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасы штат расписаниесе нигезендә персонал белән комплектлана. Оештыру һәм финанс мөмкинлекләре булган очракта штат расписаниесен түбәндәге персонал үз эченә ала: административ персонал (мөдир), педагогик персонал (өлкән тәрбиячеләр, тәрбиячеләр һ. б.), кече хезмәт күрсәтүче персонал (тәрбиячеләрнең ярдәмчеләре, сакчылар һ. б.).

1.5. Туклануны оештырганда муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасының штат расписаниесе пешекче ставкасын күздә тотта.

1.6. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасы штаты оештыру һәм финанс мөмкинлекләре булганда, медицина хезмәткәре тарафыннан СанПиН таләпләренә туры китереп кирәкле медицина урыннары җыелмасын җиһазлау шарты белән комплектлана.

1.7. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасы халык өчен мөмкин булган биналарда яки биналарда урнашкан. Сыйдырышлыгы проектлау биремә белән билгеләнә. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасы телефон элементсе белән җиһазландырылырга тиеш.

1.8. Төп белем бирү программасын гамәлгә ашыручы муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эшчәнлегә, белем бирү эшчәнлеген лицензияләү максатларында, федераль дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелекне һәм кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә федераль дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашырырга вәкаләтле орган тарафыннан бирелгән санитар законнарда һәм әлеге санитар кагыйдәләргә туры килүен раслаучы бәяләмә булганда гамәлгә ашырыла. (СанПиН)

1.9. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмалары кыскартылган көн (8-10 сәгать), тулы көн (10,5-12 сәгать) режимында эшли. (2020 елның 31 июлендәге 373 номерлы мәктәпкәчә белем бирүне оештыру тәртибенең 14 пункты).

1.10. Эш режимы муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасы уставы белән билгеләнә.

1.11. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасында балалар саны, мебельне һәм аны урнаштырмыйча гына, мәктәпкәчә яшътәге балалар (фактта катнашучылар) өчен 1 балага 2,0 кв. м. исәбеннән чыгып билгеләнә.

1.12. Балаларны караган һәм тәрбияләгән өчен гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән күләмдә ата-ана түләве алына. Ата-аналар түләвенә балаларны караган һәм караган өчен мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыруга, шулай ук муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасының күчемсез мөлкәтен карап тотуга чыгымнар кертелми.

2. Туклануны оештыру.

2.1. Туклануны оештыру Россия Баш дәүләт санитария табибының 2020 елның 27 октябрәндәге 32 номерлы карары белән расланган «Халыкны жәмәгать туклануын оештыруга санитар-эпидемиологик таләпләр» СанПиН 2.3/2.4.3590-20 номерлы карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Балалар коллективларында оештырылган жәмәгать туклануы әлеге Кагыйдәләргә 6-13 нче кушымталардагы таләпләрне исәпкә алып, дөвалау һәм диетик туклануга мохтаж балалар өчен өстәмә туклануны, шулай ук индивидуаль менюны үз эченә алган төп (оештырылган) менюны гамәлгә ашыру юлы белән гамәлгә ашырылырга тиеш. Балалар оешмаларында оештырылган балалар коллективларында кайнар туклануны менюдан чыгару, шулай ук аның буфет продукциясен алыштыру рөхсәт ителми. Меню ризык, аш-су, камыр, кондитер һәм икмәк-күмәч ризыкларын ризыкның аерым алымнары буенча бүлүнә күздә тотарга тиеш (иртәнге аш, икенче иртәнге аш, төшке аш, кичке аш), түбәндәгеләрне исәпкә алып:

2.2.1. Икенче иртәнге аш булмаса, төп иртәнге ашның калориялелеге 5 % ка артырга тиеш.

2.2.2. 12 сәгать булганда аерым полдник, шулай ук "тыгызланган" төшке аш ризыкларын да кертеп, тәүлек рационының калориясен 30 процентка бүлеп бирү мөмкинлеге бар.

2.2.3. Көн дәвамында азык-төлекнең аерым кабул итүләре буенча калорийлык нормаларынан +/-5% чикләрендә чигенергә рөхсәт ителә, әгәр атна эчендә азык кыйммәтенең уртача проценты СанПиН № 10 кушымтасының № 3 таблицасында китерелгән нормаларга туры килсә, һәр азык кабул итү буенча калорийлык нормаларынан чигенергә мөмкин.

2.2.4. Балаларны ашату оештырыла торган оешмада меню эшләнергә тиеш. Меню оешманың житәкчесе тарафыннан расланьрга тиеш. Оештырылган балалар коллективларында, балаларның ял һәм сәламәтләндрү оешмаларында, медицина оешмаларында, стационар социаль хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында балаларның туклануын оештыруга жәмәгать туклануы предприятиясен жәлеп иткән очракта, меню жәмәгать туклануы предприятиясе житәкчесе тарафыннан расланьрга, балаларны ашату оештырыла торган оешма житәкчесе белән килештерелергә тиеш. Балаларны тукландыруны оештыруда шәхси эшмәкәр катнашса, меню шәхси эшмәкәр тарафыннан расланьрга, балаларны ашату оештырыла торган оешма житәкчесе белән килештерелергә тиеш.

2.2.5. Меню ике атнадан да ким булмаган чорда (оештыру режимын исәпкә алып) балаларның һәр яшь төркеме өчен эшләнә. Балаларны ашату расланган меню нигезендә башкарыла.

2.2.6. Азык-төлек продукциясенә бер төрөн, аш-су һәм кулинар эшләнмәләренә азык-төлекнең башка төрләренә, аш-су һәм кулинария әйберләренә алыштыру, № 1 СанПИН кушымтасы нигезендә, Азык-төлек продукциясен алыштыру таблицасы нигезендә рөхсәт ителә.

2.3. Ризык кабул итүнең кыскача вакыты балаларның булу вакыты һәм төркемнәрнең эш режимы белән билгеләнә (иртәнге, икенче иртәнге, төшке, төшке, төшке, кичке аш, кичке аш).

Балаларның аерым туклану режимы, аларның мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында булу вакытына карап, таблицада күрсәтелгән.

Таблица. Балаларны тукландыру режимы.

Азыкны кабул итү вакыты	Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында (төркемнәрдә) балаларны тукландыру режимы.	
	8-10 сәгать	11-12 сәгать
8.30 - 9.00	иртәнге аш	иртәнге аш
10.30-11.00 (тәкъдим ителгән)	икенче иртәнге аш	икенче иртәнге аш
12.00-13.00	төшке аш	төшке аш
15.30 - 16.00	Төшлек аш	Төшлек аш *
18.30-19.00	-	кичке аш
21.00	-	-

2.4. Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында һәм өйдә балаларны төрлечә һәм тулы кыйммәтле тукландыруны тәмин итү өчен, ата-аналарга баланың туклану ассортименты турында хәбәр итәләр, һәр төркем ячейкасында көндәлек меню эләр. Көн саен менюда ризык исеме, порция массасы, порциянең калориялеге, балаларның сәламәт туклануын оештыру буенча тәкъдимнәр күрсәтелә.

2.5. Эзерлэнгән азык-төлөк продукциясенен сыйфатын һәм куркынычсызлыгын тикшереп тору максатларында азык-төлөк продукциясенен һәр партиясеннән тәүлеклек проба сайланырга тиеш. Тәүлеклек пробасын жыю азык-төлөкнең билгелэнгән җаваплы хезмәткәре тарафыннан билгелэнгән махсус бүлеп бирелгән зарарсызландырылган һәм промаркировкаланган (тыгыз ябылучы) савытларга һәр ашамлык һәм (яисә) кулинар эшләнмөгә аерым рәвештә башкарылырга тиеш. Беренче ашамлыктар, гарнирлар һәм эчемлекләр (өченче ашамлыктар) 100 граммнан да ким булмаган күләмдә сайлап алынырга тиеш. Порцион ризыктар, биточкалар, котлетлар, сырниклар, коймак, колбаса, бутербродлар тулы килеш (бер порция күләмендә) калдырылырга тиеш. Тәүлеклек үрнәкләре суыткычта билгелэнгән кимендә 48 сәгать урынына 20 С тан алып 60Ска кадәр температурада суыткыч урынына сакланырга тиеш.

2.6. Оешкан балалар коллективларында дөвалау һәм диетик туклануга мохтаж балаларны тукландыруны оештырганда түбәндәге таләпләр үтәлергә тиеш:

2.6.1. Дөвалау һәм диетик туклануга мохтаж балалар өчен дөвалау табибы билгеләмәләре нигезендә дөвалау һәм диетик туклану оештырылырга тиеш.

Индивидуаль меню бала авыруын исәпкә алып (дөвалау табибы билгеләнүе буенча) диетолог тарафыннан эшләнәргә тиеш.

2.6.2. Балаларга туклану рационнарын бирү расланган индивидуаль меню нигезендә, оешмада билгелэнгән җаваплы затлар контролендә башкарылырга тиеш.

2.6.3. Дөвалау һәм диетик туклануга мохтаж балаларны тукландыруны гамәлгә ашыручы оешмада, балаларның ата-аналары биргән эзер Өй ризыктарын, төшке ашта яки махсус бүлеп бирелгән бүлмәләрдә (урыннарда), өстәл һәм урындыктар, суыткыч белән (әлеге формада туклана торган балалар санына карап), эзер ризыктарны һәм азык-төлөк продукциясен вакытлыча саклау өчен, ашларны жылыту өчен микродулкынлы мичләр, кулларны юу өчен шартлар белән җиһазландырылган аш-су куллану рөхсәт ителә.

2.7. Эчү режимы стационар эчәр фонтанчиклар, су бирү жайланмалары урнаштыру, төргәклэнгән эчәр су бирү яки кайнаган эчәр су кулланып оештырылырга тиеш. Фонтанчик касәсе көн саен юучы һәм дезинфекцияләүче чаралар кулланып эшкәртелергә тиеш.

2.7.1. Эчү режимын промышленностьта житештерелгән эчә торган су, ваклап төргәклэнгән, ваклап төргәклэнгән эчә торган су (кулер) жайланмасы кулланып оештырганда, кайнау суы азык продукциясе белән контактта тору өчен билгелэнгән материаллардан, шулай ук чистартылган һәм файдаланылган савыт-саба өчен аерым промаркированный поднослар; контейнерлар - файдаланылган бер тапкыр кулланыла торган савыт-саба жыю өчен кулланыла торган савытлар булу тәэмин ителергә тиеш. Катнашкан (шешәгә тутырылган) эчә торган су балаларга бирүгә, аның килеп чыгышын, иминлеген һәм сыйфатын раслаучы документлар булганда, төргәклэнгән эчәргә яраклы суның СанПиН 2.1 А. 1074-01 таләпләренә туры килүен рөхсәт итә; «Төргәклэнгән эчәр суларның, табигый минераль суны да кертеп, иминлеге турында» Таможня берлегенен техник регламенты.

2.7.2. Кайнар су кулланып, эчәргә яраклы суны оештыру рөхсәт ителә, түбәндәге таләпләргә үтәү шарты белән: суны кимендә 5 минут кайнатырга кирәк; балаларга таратканчы кайнаган су бүлмә температурасына кадәр суытылырга

тиеш, ул кайнаган сыешлыкта; аны тарату өчен суның алышынуын 3 сәгатьтән дә соңга калмыйча башкарырга кирәк. Кайнаган суны алмаштырыр алдыннан сыешлык су калдыкларыннан тулысынча арынырга, кухня савыт-саба юу кагыйдәләре буенча инструкция нигезендә юылырга, чайкалырга тиеш. Кайнар суны алмаштыру вакыты оешма тарафыннан ирекле формада алып барыла торган графикта билгеләнәп үтелергә тиеш.

2.7.3. Массакүләм чаралар уздырганда һәр бала 2 сәгатьтән артык вакыт белән өстәмә рәвештә сәнэгать житештерүендәге бутилирланган эчә торган су белән тәмин ителергә тиеш, аның көндөзгә запасы чара вакытында бер балага 1,5 литрдан да ким булмаска тиеш.

2.8. Азыкны эзерләү һәм кабул итү, азык-төлек продукциясен саклау өчен биналар технологик, суыткыч һәм юу жайланмалары, гигиена нормативлары нигезендә инвентарь белән жиһазландырыла, шулай ук азык-төлек продукциясен эзерләү технологиясен, эшкәртү режимын, саклау шартларын үтәү максатларында.

Жиһазлар, инвентарь, савыт-саба һәм тара азык-төлек продуктлары белән элементгә керү өчен билгеләнгән, шулай ук аларны юу һәм зарарсызландыру мөмкинлеген күздә тоткан материаллардан башкарылырга тиеш. Бер тапкыр кулланыла торган савыт-саба һәм приборлар куллану рөхсәт ителә.

Ризык эзерләү өчен савыт-саба тутыкмый торган корычтан эшләнәргә тиеш. Ашамлыкларны тарату һәм порцияләү өчен файдаланыла торган Инвентарь литрларда һәм (яки) миллилитрларда күләмнең үлчәме булырга тиеш.

Дефектлар һәм кухня һәм ашханә савыт-саба, инвентарь, ашханә приборлары (вилка, кашык) һәм алюминийдан дефектлар һәм механик зарарлану рөхсәт ителми.

Азык-төлек продуктларын саклау өчен склад бүлмәләрен нисбәтле дымлылыкны һәм һава температурасын үлчәү приборлары, суыткыч жиһазлар - контроль термометрлар белән жиһазландырачаклар.

Технологик һәм суыткыч жиһазлар төзек һәм температура режимын саклай алырлык булырга тиеш.

Азык-төлек продуктларын эшкәртү өчен билгеләнгән житештерү өстәлләре юучы һәм дезинфекцияле чаралар йогынтысына тоташ булган тулы металл, тотрыклы булырга, материаллардан, азык-төлек продуктлары белән элементгә керү өчен башкарылырга тиеш. Өстәл белән эшләү өчен өстәл ябылу каты яфраклы агачлардан башкарылырга тиеш. Торак фондының торак һәм торак булмаган биналарында урнаштырылган мәктәпкәчә төркемнәрдә тест белән эшләү өчен каты яфраклы токым агачыннан эшләнгән караңгы тактадан файдалану рөхсәт ителә.

Салкын кабымлыклар эзерләү өчен бүлмәләрдәге жиһазларны алмаштырганда, өслек суытыла торган өстәлләрне урнаштыруны тәмин итәргә кирәк.

Кухня савыт-саба, өстәлләр, инвентарь, жиһазлар маркируются карап билгеләү һәм кулланылырга тиеш нигезендә маркировкой.

Салкын цехта һаваны зарарсызландыру өчен бактерицид жайланма кулланыла.

Салкын цех булмаганда, һаваны зарарсызландыру приборларын салкын ризыклар эзерләү участогында (зонада), ит-балык, яшелчә цехларында һәм йомыркалар эшкәртү бүлмәсендә урнаштыралар,

Технологик, суыткыч һәм юу жиһазлары, инвентарь, кухня һәм савыт-саба ашханәләре саны технологик процессның төгәллеген тәэмин итәргә тиеш, ә бер үк вакытта эзерләнә торган ризыкларның күләме азык кабул итүче затлар санына туры килергә тиеш.

Барлык азык-төлек продуктларының, шул исәптән тиз бозыла торган продуктларның температура режимнары һәм саклау сроклары житештерүче билгеләгән таләпләргә туры килергә тиеш.

2.9. Кулланыла торган суыткыч жиһазларының тибы һәм саны, «товар күршесе» принцибын үтәүне, шулай ук азык-төлек продуктларын һәм тәүлеклек пробаларын исәпкә алып, тиз бозыла торган продуктларның барлык күләмен аерым саклау өчен шартлар тәэмин итәргә тиеш.

Житештерү максатлары, савыт-саба һәм жиһазлар юу, шәхси гигиена кагыйдәләрен үтәү өчен кулланыла торган салкын һәм кайнар су эчәргә яраклы суга куелган таләпләргә җавап бирергә тиеш.

2.10. Азык-төлек продукциясен, шул исәптән азык-төлек чималын кабул итү маркировкалау һәм товар-озату документлары, шул исәптән техник регламентларда каралган туры килү-килмәүне бәяләү (раслау) турындагы белешмәләр булганда гамәлгә ашырылырга тиеш. Ташу шартларын һәм режимын бозу, шулай ук товар-озату документлары һәм маркировкалары булмаган очракта, азык-төлек продукциясе һәм азык-төлек (азык) чималы кабул ителми.

2.11. Азык-төлек чималын һәм азык-төлек продукциясен ташу (транспортлау) һәм саклау шартлары тиешле техник регламентлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш. Азык-төлек (азык) чималын, ярымфабрикатларны һәм эзер азык-төлек продукциясен бергәләп ташу (ташу) герметик төрү, шулай ук температура-дымлылык шартларын үтәгән очракта рөхсәт ителә.

2.12. Азык-төлек (азык-төлек) чималын эшкәртү һәм аерым зоналар (участоклар) бүлөп бирү һәм аерым жиһазлар һәм инвентарь белән тәэмин итү шарты белән бер цехта кулинария ярымфабрикатлары ясау рөхсәт ителә.

2.13. Азык-төлек продукциясенәң микробиологик һәм паразитар пычрану куркынычын булдырмау өчен жәмәгать туклануы предприятиеләренәң житештерү биналары хезмәткәрләре түбәндәгеләргә бурычлы: индивидуаль шкафларда яки махсус бирелгән урыннарда икенче һәм өченче катлам киёмнәрен, аяк киеме, баш киеме, шулай ук башка шәхси әйберләрен калдырырга һәм эш киёмнән һәм аяк киёмнән аерым сакларга; махсус билгеләнгән урында эш киөмен, фартукны, баш киөмен салдырырга яки бәдрәфкә барганда баш киөмен киендерергә; кулларны сабын яки башка юарга; бәдрәфкә барганнан соң кулларны юарга; эчәк инфекцияләре белән авыручыларның барлык очраклары турында гаилә әгъзаларында, медицина хезмәткәренә яисә жәмәгать туклануы предприятиесенәң җаваплы затына хәбәр итәргә; ашларны порционируглаштырганда, салкын кабымлыклар, салатлар эзерләгәндә, аларның бөтенлеге бозылганда һәм эштәге санитария-гигиена тәнәфсләреннән соң, яңаларына алыштырылырга тиешле бер тапкыр кулланыла торган перчаткалар кулланырга.

2.14. Склад бүлмәләре продукцияне саклау өчен чагыштырмача дымлылыгын һәм һава температурасын үлчәү өчен приборлар, суыткыч жиһазлары контроль термометрлар белән жиһазландырылырга тиеш.

2.15. Азык-төлөк чималын һәм азык-төлөк продукциясен озатып йөрүчө һәм аларны төялгән һәм төяп жибергән затлар, аның сменасын пычрануга карап, эш киёмен кулланырга тиеш.

3. Көн режимы.

3.1. Көн режимы балаларның яшь үзенчәлекләренә туры килергә һәм аларның гармонияле үсешенә ярдәм итәргә тиеш. 3-7 яшьлек балаларның өзлексез йөрүенә максималь озынлыгы-5,5 - 6 сәгать, медицина киңәшләре нигезендә 3 яшькә кадәр.

3.2. Көн саен йөрүнең тәкъдим ителгән Озынлыгы 3-4 сәгать тәшкил итә. Йөрүнең озынлыгы, климат шартларына карап, мәктәпкәчә белем бирү оешмасы тарафыннан билгеләнә. Һава температурасы минус 15°C һәм жыл тизлегә 7 м/с булганда, йөрүнең давамлылыгын киметергә киңәш ителә.

3.3. Көнгә ике тапкыр: көннең беренче яртысында һәм көннең икенче яртысында - көндөз йокыдан соң яки балаларны өйгә киткәнчә-йөрергә киңәш ителә.

3.4. Балаларның муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында (төркемнәрдә) булу режимын оештырганда 5 сәгатьтән артык интервал белән 3-4 сәгать һәм көндөзгә йокы белән ризык кабул итү оештырыла; 5 сәгатькә кадәр балаларның тору режимын оештырганда - бер тапкыр ашау оештырыла.

Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен тәүлеклек йокының гомуми озынлыгы 12-12,5 сәгать, шуның 2-2,5 сәгать көндөзгә йокыга китә. 1 яшьтән 1,5 яшькә кадәрге балалар өчен көндөзгә йокы ике тапкыр, гомуми озынлыгы 3,5 сәгатькә кадәр булган көннең беренче һәм икенче яртысында оештырыла. 1,5-3 яшьлек балалар өчен көндөзгә йокыны 3 сәгатьтән дә ким булмаган вакыт белән оештыралар. Йоклар алдыннан хәрәкәтчән эмоциональ уеннар, чыныктыргыч процедуралар үткәргә киңәш ителми. Йоклаган вакытта бала булу тәрбиячә (яки аның ярдәмчәсе) спальне мәжбүри.

3.5. 3-7 яшьлек балаларның мөстәкыйль эшчәнлегенә (уеннар, белем бирү эшчәнлегенә эзерлек, шәхси гигиена) көн тәртибендә 3-4 сәгатьтән дә ким булмашка тиеш.

3.6. Башлангыч яшьтәге балалар өчен 1,5 яшьтән 3 яшькә кадәр өзлексез белем бирү эшчәнлегә озынлыгы 10 мин тан артмаска тиеш. Мәгариф эшчәнлеген көннең беренче яртысында һәм икенче яртысында (8-10 минут) башкарырга рөхсәт ителә. Йөргән вакытта уен майданчыгында белем бирү эшчәнлеген башкарырга рөхсәт ителә.

3.7. 3 яшьтән алып 4 яшькә кадәр булган балалар өчен өзлексез белем бирү эшчәнлегә давамлылыгы-15 минуттан артмый, 4 яшьтән алып 5 яшькәчә балалар өчен - 20 минуттан, 5тән 6 яшькәчә балалар өчен-25 минуттан, ә 6 яшьтән алып 7 яшькә кадәрге балалар өчен-30 минуттан артмый.

3.8. Кече һәм урта төркемнәрдә белем бирү йөкләнешенәң максималь рөхсәт ителгән күләме - 30 һәм 40 минуттан, ә өлкән һәм эзерлек төркемнәрендә-45 минут һәм 1,5 сәгатьтән артмый. Өзлексез белем бирү эшчәнлегенә бирелгән вакыт уртасында физкультура минутлары үткәрелә. Өзлексез белем бирү эшчәнлегә чорлары арасында тәнәфсләр-кимендә 10 минут.

3.9. Белем бирү эшчәнлегә өлкән мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән көндөзгә йокыдан соң көннең икенче яртысында гамәлгә ашырылырга мөмкин. Аның

озынлыгы көнөнө 25 - 30 минуттан да артмаска тиеш. Статистик характердагы белем бирү эшчәнлеге уртасында физкультура минуткалары уздырыла.

3.10. Балаларның белем алу эшчәнлеген көннең беренче яртысында оештырырга кирәк. Балаларның арыганлыгын кисәтү өчен физкультура, музыка дәресләре, ритмика һ.б.лар үткәргә тәкъдим ителә.

4. Балаларның шәхси гигиенасын үтәвен һәм балаларның сәламәтлеген саклауны тәмин итү.

4.1. Мәктәпкәчә мөғариф оешмалары персоналы балаларының шәхси гигиена таләпләрен үтәүләрен күзәтеп тора (балалар кулындагы тырнаклар кыска киселергә тиеш). (СанПиН.)

4.2. Балалар шәхси гигиена кирәк-яраклары, сөлгеләр, предметлар белән тәмин ителә.

4.3. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасында балаларның сәламәтлеген саклау тәмин ителә. Балаларга медицина хезмәте күрсәтү медицина эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе булган сәламәтлек саклау учреждениесе белән килешү нигезендә дөвалау-профилактика учреждениесенә яисә медицина хезмәткәре тарафыннан фельдшер-акушерлык пункты тарафыннан тәмин ителә.

4.4. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасында медицина хезмәткәре мөғариф оешмаларында эш режимын урнаштыруга, тотуга һәм оештыруга карата санитария-эпидемиологик таләпләренә белдерә торган санитария кагыйдәләре таләпләре нигезендә кирәкле гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар оештыра һәм үткәрә.

4.5. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасы персоналы эшкә кергәндә башлангыч, һәм вакыт-вакыт медицина тикшерүләре билгеләнгән тәртиптә уза.

4.6. Көн саен эш башланыр алдыннан ризык эзерләү һәм тарату белән бәйле хезмәткәрләренә карау үткәрелә. Азык-төлек блогында һәм төркем ячейкаларында өстәлләргә ангиннар, югары сулыш юлларының катараль күренешләре, йогышлы авырулар шикләнгән яки шикләнгән кулларның гнийник авырулары белән йөзләр ябылуга рөхсәт ителми. Азык-төлек блогы хезмәткәрләрендә кисү, пешүләр булганда, алар перчаткаларда эшләгән очракта эшкә кертелергә мөмкин.

4.7. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасы персоналы шәхси гигиена кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

4.8. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасының медицина хезмәткәре (житәкче тарафыннан билгеләнгән җаваплы зат булмаганда) санитар кагыйдәләрен үтәлешен көндәлек контрольдә тота.

5. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасына балаларны кабул итү.

5.1. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасына 2 айдан алып 7 яшькә кадәр (67 ст., 1 п.) балалар кабул ителә.

5.2. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасына беренче тапкыр керүче балаларны кабул итү медицина бәяләмәсе нигезендә гамәлгә ашырыла. (Кабул итү тәртибе)

5.3. Балаларны көн саен иртәнге кабул итү тәрбиячеләр һәм (яки) медицина хезмәткәрләре тарафыннан үткәрелә, алар ата-аналардан балаларның сәламәтлеге

торышы турында сорашалар. Күрсәткечләр буенча (катараль күренешләр, интоксикация күренешләре булганда) балага термометрия үткәрелә.

5.4. Ачыкланган авыру балалар яки балалар муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларына авыруга шикләнеп кабул ителми; авырган балаларны көн дәвамында сәламәт балалардан аералар (медицина блогы биналарында яисә башка бүлмәләрдә, ярдәмчеләрдән тыш) законлы вәкилләр килгәнче яисә эти-әниләр һәм опекунарлардан кала), медицина оешмасына күчкәнче яисә эти-әниләренә хәбәр итеп, ашыгыч ярдәм килгәнче урнаштыралар. (28.4 п.) СаНПиН

5.5. Күчерелгән авырудан соң, шулай ук 5 көннән артык (ял һәм бәйрәм көннәреннән тыш) балалар медицина бәяләмәсе (медицина белешмәсе) булганда муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларына баруга рөхсәт ителә.

6. Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында балаларны тоту шартлары.

6.1. Бинада яисә бинада түбәндәге бүлмәләр жыелмасы каралган: төркем ячейкалары (һәр балалар төркеме өчен изоляцияләнгән бүлмәләр); балалар белән шөгыйльләнү өчен өстәмә биналар (музыка залы, физкультура залы, логопед кабинеты һәм башкалар); тиешле бүлмәләр (медицина блогы, азык-төлек блогы, постирочная); персонал өчен хезмәт-көнкүреш билгеләнешендәге бүлмәләр.

6.2. Биналарны төзекләндерү СанПиН таләпләренә туры килергә тиеш.

6.3. Балаларны карау һәм карау буенча хезмәт күрсәтүче муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмалары тарафыннан көненә 5 сәгатьтән артык эш режимы бар, балалар йөрү һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен урыннар булдырыла. Жәяү йөрү өчен скверлар, парклар территорияләре һәм балалар өчен йөрү һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен жайлаштырылган башка территорияләр файдаланылырга мөмкин. Йөрү өчен файдаланыла торган майданчык территориясен төзекләндерү СанПиН таләпләренә туры килергә тиеш.

6.4. Төркемле (уен) стандартлар таләпләренә туры китереп жиһазландырыла, шул исәптән балалар өчен жиһазлар урнаштыру, аларны антропометрик күрсәткечләрдән чыгып сайлап алу.

6.5. Йокы бүлмәләре стационар караватлар белән жиһазландырылачак. Балаларны төркемләп йокыны каты ложлы яки бер - өч катлы караватлы трансформацияләнүче (күчмә, выкатлы) бүлмәләрдә оештыру рөхсәт ителә. Салкынча түшәкләрдән (раскладушеклардан) файдаланганда аларны саклау өчен урын, шулай ук урын-жир кирәк-яракларын һәм киёмнәрне шәхси саклау өчен урын булдырылачак. (24.7 п.) СанПиН

6.6. Төп бүлмәләр жиһазы балаларның үсүенә һәм яшенә туры килергә, гигиена һәм педагогик таләпләренә исәпкә алырга тиеш. Утырту һәм өстәлләр (төшке һәм уку) өчен сатып алына торган һәм файдаланыла торган балалар (мәктәпкәчә) жиһазларының функциональ үлчәмнәре техник регламентлар яисә (һәм) милли стандартлар белән билгеләнгән мәжбүри таләпләргә туры килергә тиеш.

6.7. Бәдрәф бүлмәләре юыну зонасына һәм санитар төеннәр зонасына бүленә. Юыну зонасында балалар юдыргычлары һәм душ поддоны урнаштырыла. Санитар узеллар зонасында унитазлар урнаштырыла.

6.8. Биналар һәм бүлмәләр салкын һәм кайнар су белән тәэмин итү, канализация системалары белән жиһазландырылачак.

6.9. Температура режимының оптималь параметрларын саклап калу өчен жылыту приборлары жайга салынулы краннар белән жиһазландырыла. Күчмә жылыту приборларын, шулай ук инфракызыл нурланышлы жылыткычларны куллану рөхсәт ителми.

6.10. Жылыткыч приборлар өслегенә уртача температурасы 80°C . Балаларда пешүләр һәм жәрәхәтләр булмасын өчен, корылмалары саклану жайланмалары булмаган жылыту приборларын агачтан яки жылыга чыдам материаллардан алынган рәшәткәләр белән капларга кирәк. Агач-йомычка плиталарыннан һәм башка полимер материаллардан ясалган корылмалар файдаланылмый.

6.11. Кышкы чорда беренче катларда урнашкан төркем биналарында идән температурасы 22°C дан да ким булмаска тиеш.

6.12. Балалар яшәгән биналарда һаваның чагыштырмача дымлылыгы 40-60 % чикләрендә булырга тиеш.

6.13. Барлык биналар да көн саен һәм берничә тапкыр балалар булмау сәбәпле жилләнә. Үтәли жилне кимендә 10 минут саен 1,5 сәгать саен үткәрәләр. Төркем һәм йокы бүлмәләрендә табигый үтәли яки угловой жилләтүне тәэмин итәргә кирәк. Бәдрәф бүлмәләре аша жилләтү рөхсәт ителми. Балалар барында елның жылы вакытында барлык биналарның киң берьяклы аэрациясе рөхсәт ителә.

6.14. Жилнең озынлыгы тышкы һава температурасына, жил юнәлешенә, жылыту системасының нәтижәлелегенә бәйле. Жилне балалар булмау сәбәпле үткәрәләр һәм тәмамлайлар 30 мин. кадәр алар килү белән йөрүдән яки дәрәсләр. Жилләгәндә бинада һава температурасының кыска вакытлы кимүе рөхсәт ителә, ләкин $2-4^{\circ}\text{C}$ дан да артмаган.

6.15. Балалар даими була торган бүлмәләрнең (төркем, уен, йокы бүлмәләре, музыка һәм физкультура дәрәсләре бүлмәләре һ.б.) зарарлы һава матдәләре концентрациясе торақ урыннардагы атмосфера һавасы өчен рөхсәт ителгән чик концентрацияләрдән артмаска тиеш.

6.16. Балаларның барлык төп биналарында һава температурасын эчке диварда беркетелгән (0,8-1,0 метр) көнкүреш термометры ярдәмендә контрольдә тоталар.

6.17. Төп бүлмәләр (төркем, йокы, медицина бүлмәләре, изолятор, физкультура залы, административ бүлмәләр) табигый яктыртылырга тиеш. Чолан, ярдәмче, киенү-чишенү бүлмәләре, персонал өчен бәдрәф бүлмәләре, ванна, душ бүлмәләре, коляскалар һәм велосипедлар өчен бүлмәләрне табигый яктыртудан башка урнаштыру рөхсәт ителә.

6.18. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында табигый һәм ясалма яктырту дәрәжәләре торақ һәм жәмәгать биналарының табигый, ясалма һәм уртақ яктыртылышы таләпләренә туры килергә тиеш.

6.19. Дәрәсләр уздырганда, табигый яктыртылмаган шартларда өстәмә ясалма яктырту кулланыла. Төп биналарда күбесенчә чәчәк атуы спектры: ак, жылы ак, табигый ак лампалар кулланылган люминесцентлы яктырту күздә тотыла.

6.20. Ясалма яктыртуның барлык чыганаclarында да төзек хәлдә. Төзеп бетмәгән һәм терекөмешләнгән лампалар (люминесцентлы, газ разрядлы һәм башкалар) махсус бүлеп чыгарылган бинада жыялар һәм бинадан чыгаралар.

6.21. Тәрәзә пыялаларын пычранган саен чистарталар, ләкин елына кимендә 2 тапкыр, яктырту арматурасы һәм яктырткычлары елына кимендә 2 тапкыр һәм пычранган саен чистарталар.

6.22. Яктырту приборлары тузанлы-борычлы саклагыч арматурасына ия булырга тиеш.

6.23. Аш бүлмәсе, савыт-саба, инвентарьлар юу режимы СанПиН белән килешергә тиеш.

6.24. Барлык муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасында СанПиН нигезендә биналар бар.

6.25. Территорияләрне (булган очракта) һәм бүлмәләрне санитар карап тотуны тәэмин итү буенча чаралар СанПиН нигезендә үткәрелә.

6.26. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасында эпидемиологик хәл начар булганда, инфекциянең таралуын кисәтү максатыннан, өстәмә чаралар үткәрелә.

6.27. Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында СанПин нигезендә дезинсекция һәм дератизация буенча махсуслаштырылган оешмалар тарафыннан чаралар уздырыла.

6.28. Уен, спорт, ял итү майданчыклары территорияләрендә, ял итү зоналарында йогышлы, паразит һәм массакуләм йогышлы булмаган авыруларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар уздырыла.

6.29. Үз территориясендә ел саен, язгы чорда, комлыкларда, уен майданчыкларында комлыклар булса, комлык тулысынча алмашына. Ком гигиена нормативларына туры килергә тиеш. Паразитар һәм йогышлы авырулар кузгатучыларны ачыклаганда комны чиратсыз алмаштыралар.

6.30. Ком пычрануга юл куймас өчен, комлыклар капкачлар, полимер пленкалар яки башка саклау җайланмалары белән ябыла.

6.31. Һәр бинада чүп жыю өчен савыт куелырга тиеш. Чүп савытларын чүп өчен тутыру рөхсәт ителми.

6.32. Барлык биналар да юу чаралары кулланып, көн саен дымлы җыештырылырга тиеш.

6.33. Йокы бүлмәләрендә дымлы җыештыру көндезге йокыдан соң, спорт залларында һәм төркем бүлмәләрендә көнгә 2 тапкырдан да ким булмаган күләмдә башкарыла.

6.34. Уенчыклар махсус бүлеп бирелгән, промаркацияләнгән савытларда юыла.

Сатып алынган уенчыклар (йомшак йонлы уенчыклардан тыш) балалар каршында сабын яисә башка юу чарасы булган агып торган су юалар, балаларның сәламәтлегә өчен зарарсыз.

Пенолатекс, йомшак уенчыклар җитештерүче инструкциясе нигезендә эшкәртелә.

Дымлы эшкәртү (юу, кер юу) булмаган уенчыкларны демонстрацион материал буларак кулланырга рөхсәт ителә.

Уенчыклар көн азагында юыла, ә сабий һәм кечкенә яшьтәге балалар төркемнәрендә көненә 2 тапкыр юыла. Мәктәп киёмнәре балалар сабыны кулланып пычранган саен юыла һәм жылына.

6.35. Уку бүлмәләре һәм ярдәмче бүлмәләр дәрәсләр тәмамланганнан соң, укучылар булмаганда, ачык тәрәзәләр яки фрамугалар вакытында жыела.

7. Йомгаклау өлеше.

7.1. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасында балаларны карау һәм карау өчен шартлар тудыруның төп таләпләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: балаларны карау һәм карау өчен шартлар тудыруның, муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмасында балаларны карап тоту өчен кирәкле таләпләргә туры килүе, муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларына йөрүче балаларның ата-аналарыннан (законлы вәкилләреннән) шикаятьләренә булмавы.

7.2. Вазыйфай затларның гамәлләре (гамәл кылмавы), шулай ук алар тарафыннан балаларга карау һәм карау, муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында балаларны карау һәм тоту өчен шартлар тудыру буенча кабул ителгән карарларына карата гамәлдәге кануннар нигезендә шикаять бирелергә мөмкин.

7.3. Балаларны карау һәм тәрбияләү, муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында балаларны карау һәм тәрбияләү өчен шартлар тудыру өчен җаваплылык муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмалары җитәкчеләренә йөкләнә.

7.4. Балаларны карау һәм карау, балаларны карау өчен шартлар тудыруны контрольдә тоту «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы мәгариф бүлегенә» муниципаль учреждениесенә йөкләнә.